

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Az oroszok és mi.

Ugy beszélnek politikai körökben, hogy az oroszoknak nem tetszik Magyarország és Ausztriának a Balkán félszigeten megkezdett legújabb politikája. A nemtetszést Aehrenthal bárónak azon kijelentése ébresztette föl, hogy a Rigómezőn (Koszovo polje) át vasutat építünk.

Az orosz közvéleményt e kijelentés nyomban tiltakozásra készítette. Most, hogy a bécsi orosz nagykövet Uruszov herceget Pétervárra hívták, ezen ténnyől arra következtetnek, hogy a rigómezei vasut építésének terve az orosz politikai körök nemtetszését is kihívta. Sőt a kérdést még az orosz országgyűlésben is szóvá teszi interpelláció alakjában.

Azt is híresztelik, hogy nagy politikai kavargás támadhatna, ha Magyarország és Ausztria ezen tervéről le nem mondana. Ezen feltevést a következőkkel indokolják:

Ismeretes az Oroszország és közöttünk fenálló azon diplomáciai megegyezés, mely szerint a Balkán félszigeten a mai állapotokat tartják fön. Szerintünk azonban ebből kavargásra következtetni nem szabad, mert hiszen ismeretes a berlini szerződés azon megállapodása is, mely szerint Magyarország és Ausztriának joga van a novibazári szandzsákságban vasutat építeni. Megerősíti-e ez a mi helyzetünket a Balkán félszigeten, vagy nem, az a Berlini szerződés megállapodása után csak nagyon alsórendű kérdés. De éppen mert a berlini szerződés engedi meg az építést, ez a tény nem tekinthető azon diplomáciai megegyezés megsértésének sem, mely a statusquo fentartását mondja ki.

Bármiképpen nehezteljen is hát Oroszország, — persze féltékenykedésből, — igaza nincs. Különösen nincs igaza akkor, mikor Törökország ezen vasut kiépítésében a mai helyzet megzavarását nem látja.

A török kormány pedig beleegyezését adta abba, hogy a vasutat a bosnyák határtól Mitroviczáig kiépíthessük. Hogy ezen engedéllyel a török kormány Magyarország—Ausztria és Oroszország között csak a viszály magvait akarta volna elhinteni, semmivel sem bizonyítható. A török kormányt ezen vasut kiépítésének engedélyezésére csak az készíthette, hogy megmenekedjék egy óriási költségek

kel járó kulturális munka kiépítésének terhétől.

Hiszen már csak azért sem vádolhatnak bennünket terjeszkedési vágygyal, mert hiszen ezen vasut fővonalá csak azon esetben vállhatnék, ha kiépítenék a boszna—brod—szarajevó—ucvcai vonalat. Ez pedig elvileg lehetetlenül sok millióba kerülne, de egyelőre közgazdasági haszna sem lenne, mert hiszen ezen vonal majdnem teljesen terméketlen vidékeken haladhatna csak át.

Oroszországnak tehát nincs mit félnie, nekünk azonban igenis gondoskodnunk kell a Balkánba vivő utvonallról azon esetre, ha Szerbia vámháboru esetén megnehezítené árucikkeinknek a Balkán félszigetre leendő bevitelét. Es megszívlelendő még az is, hogy a rigómezei vasut a Szerbián, Bulgárián át Konstantinápolyig futó fővonalnak sem ártana, mert hiszen ezen vonalat azért a többi államok csak úgy használnák, mint eddig.

Hogy tehát ez a mi kereskedelmünkre nézve előnyvel járna, ok ez a nehezítésre nem lehet, mikor ezen előny biztosítását már a berlini szerződés engedélyezi.

Olaszország, Franciaország, Anglia is nyugtalankodik a kérdésben forgó utvonal kiépítése miatt, amire azonban joguk csak úgy nincs, mint az oroszoknak. A berlini szerződés és a török kormány beleegyezése haragjukat olyan gyanus színben tünteti föl, hogy nekünk csak annál is inkább ragaszkodnunk kell az új vonalhoz, bármennyibe kerüljön is.

Akárminő üzenettel jön vissza Uruszov herceg, orosz nagykövet Bécsbe, ezen válasz, tekintve életbevágó közgazdasági érdekeinket, a mi szándékunkon nem változtathat.

Katholikus Népszövetség Bácskában.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnapi tudósításaink kiegészítésül közöljük még a következő tudósításokat:

Bácsban és Bácsujfalun a nép óriási érdeklődése mellett alakult meg folyó hó 9-én a Kath. Népszövetség. A helybeli plébános sokac nyelven, — Eördögh Elemér bácsujfalui plébános magyarul. — Potz György palánkai káplán pedig német nyelven ismertették gyűjtő szavakkal — leírhatatlan lelkesedést keltve — a kath. Népszövetséget. Már a beszédek hatása alatt oly nagy számban iratkoztak be tagoknak a jelenlevők. — hogy Bácsban legalább 3—400 tagja lesz a szövetségnek. Jövő héten szervezik utcáról-

utcára a kath. Népszövetséget s ebben a fárasztó munkában nagy segítségére vannak a helybeli plébánosnak Kugler István érsek uradalmi főerdész, — Eichinger Adám tanító, Augusztá Miklós kereskedő és még számosan az intelligencia köréből.

A **Bácsujfalun** megalakult kath. Népszövetség tagjainak száma eddig 176.

Moholon f. hó 9-én alakult meg Moholon a Kath. Népszövetség. Michler Ferenc plébános oly gyönyörű beszédben eszterelte a Népszövetség célját, hogy dacára hosszu beszédének, a hallgatóság figyelmét nemcsak, hogy állandóan felszinen tartotta, de az igen élénk érdeklődésének gyakori jelét is adta. A tágas iskolaterem zsufolásig megtelt érdeklődőkkel, kiknek sorában nemcsak nők, hanem még nemzetközi szociálisták is voltak láthatók. A beszéd végeztével a tagok jelentkeztek ntiszt. Böhm Jenő urnál, ki mindjárt a jelvényeket is kiosztotta. Az előjelek után ítélve a kath. Népszövetség termékeny lelkekre talál Moholon.

Ismerőseink körében terjesztik a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

Az elhagyottak.

Elszomorító események híret halljuk az Amerikából visszavándorolt magyaroktól. — Azt beszélnek, hogy sok ezerre megy azoknak a magyaroknak a száma, kik szintén munka nélkül maradtak és szívesen hazajönnének, de nincs annyi pénzük, amennyibe a hajójegy ára kerül. Emiatt legtöbbször éhezve és teljesen lerongyolódva kóborol, mint a gazdátlan eb.

S mikor ezt halljuk, csodálkozunk kell, hogy az állam nem avatkozik bele sürgősen és erőlyesen az elhagyottak sorsának intézésébe.

Joggal kérdezhetni, hogy mi végből működik a kivándorlási hivatali szervezet, ha a magyar alattvalóknak nagy inségében nem intézkedik? Ennek lehet tulajdonítani, hogy vármegyénkbe is jóval kevesebben tértek haza honfitársaink közül, mint remélhető lett volna. Hogyan jöjjenek, ha nincs nekik miből?

Itt sürgősen tenni kell valamit, ha azt nem akarjuk, hogy magyar véreink tömegesen elpusztuljanak. Epen most olvashattuk amerikai híradások nyomán, hogy az idén a tél is szokatlan szigorúsággal köszöntött be Amerikába. Akinek sem kenyere, sem szállása nincs, azt megveszi az Isten hidege.

A kormánynak azonnal intézkedni kellene, hogy konzulatusaink lássák el a hazajönni szándékozókat utiköltséggel. Utóvégre is csak nem hagyhatjuk őket végképen elzúlleni. Az államnak kell lenni pénzének arra, hogy megmentse a végső kétségbeeséstől néhány ezer alattvalóját.

Az bizonyos, hogy Amerikában nincsenek kifejlődve a jótékonyági intézmények és az állam nem törődik ott avval sem ha a szegény kereset nélkül maradt munkások ezrével pusztulnak is el.

Ott mindenki maga bajával van elfoglalva és dehogy is törődne idegen államok polgáraival, különösképen a magyarok-

kal, akiket legkevésbé becsülnek, mert legkevesebb az igényük és nem tudják magukat megértetni, a nyelv ismeretének a hiányában.

Hozassa hazza őket a kormány az állam költségén. Ezek lesznek a haza leghibebb fiai, mert a kétségbeesés örvényéből szabadítjuk ki őket s azonkívül az ország is nyer munkáskezeket, még pedig olyanokat, akik hasznos propagandát csinálnak a kivándorlás ellen.

Szegény gyermekek felruházása.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, február 10.

Lélekemelő ünnepségnak volt színhelye folyó hó 9-én vasárnap a függetlenségi párt-helyiség: 25 szegény gyermek kapott a párt pénztárából egy pár cipőt. Városunkban a nőgyelet és a napközi otthon szinte versenyezve iparkodnak letörölni a szegények könnyeit, enyhíteni inségüket. De minden iparkodásuk dacára még mindig van, aki éhez, még mindig van, aki fázik.

Kleiner Nándor hitoktató, ki hivatalos teendőinek végzése közben úgy a belvárosi mint a kültérben elhelyezett iskolákban is hétről-hétre megfordul, szomorú szívvvel volt kénytelen tapasztalni, mennyien vannak még, kik ebben a csikorgós hidegben csaknem meztelb jönnek az iskolába. Kérvényt nyújtott tehát be a függetlenségi párthoz.

A kérvény Czettel Dezső buzgalkodása folytán kedvező elintézkedést nyert. Vasárnap kapták meg a cipőket, hogy legalább lábacskaik védve legyenek a szörnyű hideg ellen. Ha valaki még nem látott boldogságot, itt láthatott volna az ártatlan szegény gyermekek örömtől ragyogó szemében. Mintha a boldogság lekivánczolt volna az égből a földre és testet öltött volna az ártatlan gyermekek arcán.

Fogadja a függetlenségi párt a humánus társadalomnak és a szegény gyermekeknek forró köszönetét. Segitse a magyarok Istene diadalra azt a zászlót, melyre jelgélül „Irgalom“ van írva.

A magyar delegációból. A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyarországi bizottság ma délelőtt 10 órakor Barabás Béla elnöklésével folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. Elsőnek Issekutz Győző beszélt, aki polemizál Axmann és társainak tegnap az osztrák delegációban az ezrednyelvek tárgyában előterjesztett interpellációjával. Barabás Béla elnöknek magánkörben tett nyilatkozatával szemben kijelenti, hogy az osztrák delegációnak a tisztifizetésekre vonatkozó határozatát ő az albizottságnak és a kormánynak kiadatná. A tisztifizetések főlemelésére vonatkozólag szerinte a delegációnak igenis van kezdeményezési joga. Ezt az álláspontját a hatvanhetes törvénnyel bizonyítja.

A horváth bán Budapesten. Bárány Pál horvát bán ma reggel Budapestre érkezett s a délelőtti folyamán hosszabban konferált Josipovich Géza horvát miniszterrel. Délután Bécsbe utazik s hol nap kihallgatáson jelenik meg a királynál.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 15. „A Szerb Nőgyezet“ a „Dalegyesület“ Beszeda estélye a Pest szálloda összes termeiben este 8 órakor.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Február 16. Csatalinác Máttyás szabad előadása a kath. legényegylet dísztermében, délután 4 órakor.

Február 22. A „Bácska Athletikai Klub“ bálja a Pest-szálló összes termeiben.

Február 23. A szabadkai keresztényszociálista öszzmunkásság társasvacsorája a katolikus legényegylet dísztermében.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és korosmárosok egyletének bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet dísztermében.

Március 2. A szabadkai műpártoló körnek felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet dísztermében. Utána táncvigalom.

Március 8. A katolikus népszövetség ismertetése a két katolikus körben délután.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23—25-ig.

— Az iparos tanonciskola felügyelő bizottság e hó 18 dikán, délután félöt órakor, a városi színház tanácstermében tartja alakuló ülését.

— Jeszenovics János, szabadka-szentgyörgyi plébános tegnap ülte meg 72-ik születési napját. A helybeli papság és több vidéki kartárs jött le üdvözölni a lelki érdemekben gazdag plébánost, hogy így adjanak kifejezést szeretetüknek és tiszteletüknek. A vacsora alatt az ünnepeltet Simrák Béla, martonosi plébános köszöntötte föl szép, szeretetteljes beszédben.

— Toncs Gusztáv felolvasása. Pénteken este félhat órakor lesz a szabad liceum által rendezett Schakespeare ciklus utolsó felolvasása a főgimnázium dísztermében. Toncs Gusztáv, főgimnáziumi tanár olvas föl Schakespeare művészetéről. E záró felolvasás bizonyára méltó befejezése lesz az eddigi, magas színvonalon tartott felolvasásoknak.

— Beszeda. A szabadkai szerb jótékony nőgyelet beszédjáról egyizben már megemlékeztünk. Itt közöljük most a hangverseny műsorát is: 1. Csizsek: „Erdő és mező.“ Szerb fantasia. Előadja: a katonai zenekar. 2. Marinkovics I.: „A szerbnő.“ Eneklő: a dalárda vegyeskara. 3. Weber: Nagy ária a „Büvös vadász“ című operából. Katonai zenekar kíséretével éneklő: Szpászity Drága urnő. 4. a) Báics: „Szerb rapsódia.“ Zongorán előadja: Jócizy Zsófia urhölgy. b) Mandelsohn: „g“-mol Concert. Katonai zenekar kíséretével zongorán előadja: Jócizy Zsófia urhölgy. 5. a) Molyár A.: a „Remete csemettyije“ című operából. Kettős ének. b) Báics I.: „Oh, tekints . . .“ Kettős ének. Eneklők: Szpászity Drága urnő és Krancsevics Dragomir ur. 6. Haidrich: „Dalmáciai csajkás.“ Eneklő a dalárda vegyeskara. A hangversenyt tánc követi.

— Emelik a betegsegélyző járulékokat. Az emelésről a következő körirat tesz tanúságot, melyet az összes kerületi és vállalati munkásbiztosító pénztárak igazgatóságához intéztek: A országos munkás betegsegélyző és balesetbiztosító pénztár igazgatóságok 1908. évi január hó 31-én tartott ülésében hozott határozata alapján közöljük az összes kerületi és vállalati pénztárakkal, hogy az 1907. évi XIX. t. c. 25-ik §-ában megszabott átlagos napibérosztályok szerint fizetendő három százalékos biztosítási hetijárulék hét napra szedendő, mivel a biztosított tagoknak segélye is hét napra jár. Különösen kiemeljük, hogy a bérosztályokba való sorozásnál az egy napi tényleges kereset szolgál alapul és ezt kell hétszer venni s az így nyert összeg lesz ezután a három százalékos hetijárulék alapösszege. Budapest, 1908. évi február hó 6-án. Hatvány elnök, Herceg igazgató h.

— A szabadkai keresztény szociálisták folyó hó 23-án társas vacsorát rendeznek a katolikus legényegylet dísztermében. Ez első vigalma lesz a keresztény szociálistáknak, valószínűleg a várakozáson felül is jobban fog sikerülni, ohajtandó, hogy a rokonérzelműek eljőjenek az első összejövetelre. A részvétel feltételeit közölni fogjuk.

— A szabadkai műpártoló kör március 2-án tartandó felolvasás és hangverseny előadásra nagyban folynak az előkészületek. Előre látható, hogy ismét jó, élvezetes estét

fogunk derék műkedvelőinktől látni. Az estélyen a kör erői fognak működni, a felolvasást pedig dr. Bölts József főjegyző ur fogja tartani. A részletes programot legközelebb közöljük.

— A Magyar Asztaltársaság folyó évi február hó 13-ik napján saját helyiségében este 6 órakor választmányi ülést tart.

— Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök hozzájárulásával az 1907. évi III. törvénycikk alapján az 1889. évi XLIX. törvénycikkben meghatározva volt állami kedvezményeket a magyar huskiviteli részvénytársaság szabadkai cég busfeldolgozó ipartelepének kiviteli üzemárá részére az üzembehelyezése napjától, azaz az 1906. évi december hó 29-étől számitandó tíz évre engedélyezte.

— Csatalinác Máttyás szabad előadása. A vasárnap délutánonként rendezett keresztény szociális felolvasások rendjében e hó 16-án Csatalinác Máttyás szabad előadása következik. Ezen előadás is bizonyára előmozdítja, hogy a hallgatóságok száma minden héten gyarapodjék.

— Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a jánoshalmi keresztény szociálista egyesület alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— Milyen az általános sztrájk? Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter földolgoztatta a múlt évi október 10-iki munkás sztrájk statisztikáját. E munkalat adatai szerint a szikebb értelemben vett Magyarországon területén a múlt év október 10-én 176 285 ipari alkalmazott szüntette meg egy napra munkáját, akiknek számához hozzáadva a legfeljebb félnapig sztrájkoló 2917 munkást, megállapítható, hogy az összes ipari munkásoknak legfeljebb 25.75 százaléka nem dolgozott. A szünetelő vállalatok száma 18 082 volt, úgy hogy a legalább egy segéd-dolgozó vállalatoknak mintegy 6-67 százalék szünetelt. Az általánosnak tervezett és hirdett szünetelés tehát csak nagyon részleges volt és általában csak a szociáldemokrata alapon szervezett és kénytelen-ségből szünetelő munkásokra szorítkozott. A mozgalom nagyobb arányúnak csak a székesfővárosban mutatkozott. Ott ugyanis 81 524 ipari munkás, azaz a hozzávetőleges munkáslétszámnak 62 százaléka nem dolgozott. Érdekes, hogy Budapest után a Tisza-Maros szögében volt a mozgalom a legélénkebb, ahol a szociálista és nemzetiségi mozgalmak egyesültek.

— Agyonnyomott munkás. Egy vasuti segédmunkás lett ma munkája közben szerencsétlenség áldozata. Bestagin Jakab, vasuti szénmunkás a mozdony szenes kocsi-jára szeten rakott föl. Egyszer csak a mozdony megindult, s a szerencsétlen munkást a raktár falához lapította, miközben oly súlyos benső sérüléseket szenvedett, hogy mikor a mentők a kórházba akarták szállítani, utközben meghalt. Hogy a szerencsétlenség valójában miként történt, azt megállapítani még nem lehetett. A tényállást a megejtendő vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

— Elvesztett. Kemény Dezső elvesztett egy Takarékpénztár mint szövetkezet betétkönyvet 120 korona betéttel.

A szociáldemokraták hazugsága.

Megirtuk keddi számunkban azt a merényletet, melyet két vörös demokrata vasárnap, a szent Ferencrendiek templomában ajtatószkodó hívők ellen elkövetett. A vörös demokraták, mint Jakab szervezet, most letagadják merényletüket egy kis kameleon új-ághban, nem igen válogatnak a nekünk adott címeiben. A címek csak jannyt jegyzünk meg, hogy az ő gyalázkodásuk nekünk dicséret. Dicséretüket tartanánk szégyennek. Hanem a hazug embert előbb utoléri, mint a sánta kutvát. Ezt bizonyítsa a demokraták védekezése.

Ok tehát tagadják a két elvtárs tettét, mintahogyan megtagadták azt az elvtársat, aki egy barát ellen merényletet követett

el. Hogy tagadásuknak hitelt adjanak, gyalázkodnak. Ez az egyetlen fegyverük, amely azonban minden csak nem érv.

Még azt is tudják, hogy a pap irta a mi cikkünket. Hazudnak. Pólgári, keresztény szocialista érzelmmel teli ember irta. Irtá azért, mert a merénylet megtörtént, s mert tanuk igazolják a tényeket, akik látták a merénylőket felmenni a templom tetejére. Hasztalan rug-kapálóznak most már a papok ellen. Ezeket most már a világiak kéri, hogy álljanak élükre vallási dolgokban, világosítsák föl a lelkeket. A küzdelemben a felelősséget mi világiak magunknak követeljük. A demokraták vonítása dacára is halad már a karaván.

Hanem most a lényegére a dolognak. A demokrata pártszervezet tagjainak nem kell pap, a templomba nem járnak. Ok maguk nyíltan hirdetik ezt.

Es mit tesznek védekezésükben? Nagyon szépen leírják, hogy hogyan szakadt le a bádóg, hogyan rántott magával egy darab vakolatot. Ugyan honnan ismerik ilyen jól a helyzetet? Vagy talán elakarják hitetni, hogy a bádóg magától görbült meg, mikor hatalmas nyomás kellett a meggörbítéséhez? Talán elakarják hitetni, hogy egy vastag bádoglemez, melyre a vörösök szerint a pvpok gondot sem fordítottak, magától anynyira legörbült egy lyukba, hogy még a vakolatot is magával rántja?

A demokraták védekezésükben magukat árulták el. Kár volt nekik elárulni olyan részletes helyismeret, nekik, a kik nem járnak a templomba!

Lám, lám! A sánta kutyánál hamarabb utoléri a hazug embert. A közönség meg védekezésükből csak még jobban óvakodik tőlük. Tanulják meg a demokraták, hogy az igazságtalanság a védelmével mindig önmagát leplezi le. Kár volt nekik védekezni csak azért, hogy az igazi színükben tünjenek föl. „Mendacem oportet esse memorem.“

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett utifü kivonatot, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakacsabb eseteknél is. Az Illés-féle utikivonattól három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ara üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **IFJ. ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek. 185-44

A bosszu áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Gara, február 10.

Sajnálatra méltó botrányt okozott a garai gazdakörben egy garai nagybirtokos, fiával együtt. A botrány annál elítélendőbb, mert nagybirtokos okozta, a gazdakörben csinálta és az indító ok a nemtelen bosszu volt. A botrány a következőképpen történt.

Tóth Jenő kántortanító a gazdakörben ült, s ott hivatalos teendőit végezte. Dél-előtt háromnegyed 10 órakor lépett a körbe Gatti Mihály nagybirtokos és fia Antal, iskolaszéki és megyebizottsági tag.

Meglátva a tanítót, minden szó nélkül felkapták a székeket és a tanítót két hatalmas ütessel a földre terítették. A tanítót ájultan vitték haza, s most a lakásán két orvos ápolja.

Ugy mondják, hogy a két támadó Tóth Jenő kántortanítónak már hét év óta, mikor kántorra választották, haragosa, s ok nélküli bosszujukat most töltötték ki.

A tanító két támadója ellen megtette a büfenyítő feljelentést.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerelők legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

::: könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ::: Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.

Telefonszám 283.

Ifjusági iratok, díszmunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötetekben készülnek.

Továbbá nagy választék **rajz- és írószerekben.**

Egyben felhívom a n. ó. közönség szíves figyelmét **díszkönyvkötészetemre**, ahol a legmodernebb és legesinosabb munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Elvi jelentőségű döntések.** A kuria egyes fölmerült esetekből kifolyólag a következő elvi jelentőségű döntéseket hozta: Ha valamely fél, valamely pénzintézetnek oly megbízást ad, hogy az valamely érték-papírját a mai napi árfolyamon eladja, a pénzintézet pedig válaszában azt jelenti ki, hogy az értékpapírt az ajánlat kézhezvitele napján jegyzett árfolyamon maga megtartja a felek között sem bizományi, sem vétel-ügylet nem jött létre. — Magában véve az a körülmény, hogy alperesnek a váltó aláírásakor tudomása volt arról, hogy a kereseti váltó felperesnél fog leszámitoltatni, még nem jelent megállapodást sem a váltó fizetési helyére, sem annak utólagos telepítésére nézve. — Megfelelő alakban kiállított adóslevél ellen a kölcsön le nem számlálása vagy a kötelezettség fenn nem állása miatt csak úgy van helye kifogásnak, ha azt a perbefogott tömeggondnok bizonyítja. — Az egyes társasági tagoknak nem áll jogukban a perenkívüli utat igénybe venni a közgyűlési határozatok megtámadására, nincs joguk ahhoz sem, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv elintézése tárgyában hozott cégbíró-sági végzés ellen felfolyamodással élhessenek.

SZINHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Clemenceau.

Péntek: János vitéz.

Szombat: Gasparone.

Vasárnap: d. u. Kornevillei harangok, este: Liliomfi.

Folyó hó 14-én, pénteken este

színelőadás után

TOMBOLA

az Otthon kávéházban.

A nyereménytárgyak Pirnitzer V. kirakataiba lesznek kitéve.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

283-2-1 az „Otthon“ kávéház tulajdonosa.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körmezy Ernő.

51

Ha a szocialistáknak sikerül felkelésre bírni a népet, Diamantet sem hagyják ki a sorból. Hisz az egész város sejtí már hogy valami rémes esetfelött áll. A Geraci palota erkélyén újra ott kísértett a hosszú barát. Éjszakánként oly rémesen huhog, visít a kúvik; a kakasok mind este rikoltanak most, hajnalban meg szavukat sem hallják.

November hó egyik napján egyszerre csak ijesztő marcona alakok jelentek meg Diamante utcáin. Vadállati arccal, torzonborz szakállal, mélyen lelógó karokkal. Bő, szárnyas köpenyeket viseltek és sokan azt mondták róluk, hogy ezek vagy banditavezérek vagy megszuótt gályarabok.

Giannita többször emlegette, hogy ezek az emberek rendszeren hegyszakadékokban és erdei barlangokban tanyáznak; most azonban átgázolták a Simeto medrét, mert halottak róla, hogy Diamantéban is lehet nem-sokára a zavarosban halászni. Egy kissé korán jöttek azonban. A városban minden csendes, a karabinierek kaszányája tömve van legénységgel, így hát visszahúzódtak újra.

Donna Micaela folyton ez embereket látta maga előtt, s biztosra vette, hogy ezek fogják megölni őt. Nem bírta elfelejteni ijesztő arcukat. Tudta, hogy most ezek a hegységbe leshelyükre tértek vissza, s onnan várják a pillanatot, mikor a lövések dőreje, s a vészkiáltás Diamante felől a felkelés kitörését hirdeti. Ekkor fognak majd gyújtogatás és öldöklés közt a városra törni, a kiéhezett hordák élére állva, mint vezérek, s a fosztogatás intézői.

Donna Micaelának a betegápolás okozott ezer gondot; férjeura, s édesatyja állapotában mi látható javulás sem történt. Az orvos azonban egyre bizott, hogy megmentheti őket az életnek.

Most már boldog volt, hogy Don Ferrante oldala mellett tudta magát, mert az volt egyedüli reménye, hogy e vad marta-lócok ha senki mást sem, de legalább férjének házáat megkímélik tán, ki egy köztiszteltben álló ősi család sarja.

Amint ott virrasztott övéi betegágya mellett, sokszor gondolt Gaetanora epedő vágygylal, s azt kívánta, bárcsak oldalán látna végre őt is. Ha újra ott a műhelyben dolgoznék, tán kevesebb lenne aggodalma, s emésztő gondja. Akkor az ő szívébe is béke és nyugalom költözködnék ismét.

Epen most, mikor oly messze-távol tartózkodott tőle, mégis egyre-egyre csak reá gondolt, bár a félelem majd esztét vette. Azóta, hogy búcsúzatlanul távozott, egy sor irását sem látta. Sokszor gondolta keserű fájdalommal, hogy amaz bizonyára végkép elfeledte őt. Pedig olykor-olykor, mikor képe felmerült lelkében, bizonyosra vette, hogy Gaetanonak is szeretnie kell őt. Oh! Ő is valószínűleg többször vágyik vissza, s s magányos perceiben többször hívja, szólíthatja szerelmének tárgyát.

Végre aztán megkapta a sóvárgó vágygylal várt levelet. Ah! De micsoda levél volt ez! Első gondolata is az volt, hogy megsemmisíti, összetépi rögtön.

A tetőre szaladt, hogy egyedül legyen, mig átfutja a sorokat. Itt fent hallgatta meg egykor az ifjú vállomását. S csodálatos! Az a váratlan szerelmes vállomás nem melegíté fel, de meg sem félemlíté szívéit.

Ez a levél azonban egészen mást mondott. Gaetano arra kéri benne, jöjjön hozzá, legyen az övé, az övé egészen és egyedül. Amint tekintete a sorokra meredt, ijedten rázkódott össze. Ugy szerette volna aztán telekiabálni a világot: „Jövök! Oh jövök!“ s elutazni azonnal. Valami úgy húzta, hajtotta egyre. „Boldogok leszünk“ — írta az ifjú. „Ne vesztegessük az időt! Az idő eljár! Tégy boldoggá oh! engem is!“

Apróra leirt mindent, mikép fognak majd élni ezentúl. Említett egypár példát olyan asszonyokról, kik a sziv szavára hallgattak, s boldogságot leltek. Csábítóan, hivatón beszélt a levélben.

De nem e sok aprótekos dolog volt az, mi megragadta Micaela szívéit, hanem az a mélységes szeretet, mely kicsillámlott a sorok közül. Mint az izzó kohó tüze sugárzott feléje ez érzélem, s át meg át járta minden porcikáját. Forró, epedő vágy árad szerte minden szavából.

A levélírója most már nem úgy tekint rá, mint valami szentire. A hosszú hallgatás után erőszakos, követelő lett a hangja. Maga is megjéjé, mikor arra gondolt, hogy ime ni! ő még gyönyört talál benne.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

P. Mohol. Most utólagosan kaptuk meg, és amint látja, leközültük.

Sz. A. Szond. Igenis mennek.

Üzlethelyiségek

kiadók

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-9

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-tisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és meglegedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-36

papi és polgári szabó.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az **Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet**

törvényszéki legjegyzett céghez VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: **Malusev Sándor**.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-143

Egy allg használt
fűthető fürdőkád
jutányosan eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

281-3-2

Kiadó lakások.

A Deák- és Beresényi-utcai Milkó-féle sarokházban

két bolthelyiség kiadó,

ugyanott a legjobb minőségű

vágott tűzifa és

porosz szén

pontos kiméréssel házhoz szállítva, továbbá III. kör, Illés-utca

557. számú magános ház szintén

kiadó, mely áll két utcai szoba,

két konyha és mellékhelyiségekből.

Felvilágosítást nyújt

Kasza János fakeskedő

Milkó-féle ház. 279-6-3

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Írta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel

1 korona.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Keresztény cégek.

Partoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legelőszbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kviteli és vángőzmalma. Szabadka, III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.